

Załącznik nr 1
do Regulaminu Konkursu Literacko-Edukacyjnego „40 Pokoleń”
Muzeum Historii Polski w Warszawie

Rozwinięcie § 3 ust. 2.

1. Przedmiotem Konkursu są odrębne utwory niebeletrystyczne dla dzieci w wieku 6–9 lat w 3 osobnych zakresach tematycznych (nie są to tytuły, tytuł nadaje autor – Uczestnik Konkursu):
 - a. Co to jest historia, czym są źródła historyczne?
 - b. Jak kształtowały się granice Polski?
 - c. Kto ty jesteś...

Poniżej przybliżono oczekiwania, jakie wiążą się z ww. hasłami. Jest to ujęcie ramowe, którego nie należy traktować jak konspektu.

2. Doprecyzowanie założeń dotyczących utworu na temat: Co to jest historia, czym są źródła historyczne?

Publikacja powinna odpowiadać na pytania: Czym jest historia? Czym zajmuje się historyk? Skąd czerpie wiedzę o przeszłości? W czym praca historyka podobna jest do pracy detektywa? Po co istnieją muzea? Zakłada się, że utwór będzie zawierać informacje o rozmaitych rodzajach źródeł historycznych wraz z ich egzemplifikacjami. Powinien przy tym służyć wykształceniu perspektywy historycznej, przyczynić się do wyrabiania umiejętności umieszczania wydarzeń na osi czasu oraz rozwijać zdolność dostrzegania związków przyczynowo-skutkowych.

3. Doprecyzowanie założeń dotyczących utworu na temat: Jak kształtowały się granice Polski?

Punktem wyjścia publikacji mogłoby być zdefiniowanie terytorium państwa, granic naturalnych oraz tych, które powstały w wyniku walk o strefy wpływu. Przewiduje się, że tekst w porządku chronologicznym zaprezentuje trzy stolice Polski oraz ukaże zmiany w przebiegu granic od zarania państwowości polskiej do czasów współczesnych – w powiązaniu ze szkicowym przedstawieniem wydarzeń, które były przyczyną kolejnych zmian granic, a także opisem skutków najważniejszych przekształceń terytorium państwa. Zagadnienie to może obejmować również kwestię pogranicza. Zakłada się, że utwór przedstawi podstawowe i nieskomplikowane informacje związane z 1000-letnią historią Polski.

4. Doprecyzowanie założeń dotyczących utworu na temat: Kto ty jesteś...

Publikacja powinna zawierać informacje o podstawowych elementach konstytuujących polską tożsamość – z uwzględnieniem wydarzeń i procesów, które doprowadziły do ukształtowania się dzisiejszego katalogu wyznaczników identyfikacji narodowej (m.in. okres walk o niepodległość). Oczekuje się, że przekaz, oczywiście sformułowany na poziomie elementarnym, będzie koncentrować się na następujących zagadnieniach: odrębność języka (pochodzenie języka

polskiego, wspólna płaszczyzna porozumienia: konotacje, „skrzydlate słowa”); legendy; symbole, barwy narodowe, ich źródła (m.in. ewolucja godła), ich miejsce w życiu Polaka dawniej i dziś; historia hymnu narodowego; polskie tradycje (wraz z zaznaczeniem tła historycznego i społecznego powszechnie dziś kultywowanych, zakorzenionych zwyczajów); kultura narodowa: ogólnie znane dzieła i ich twórcy; panteon bohaterów narodowych; chrześcijańskie korzenie i dziedzictwo. Publikacja powinna sygnalizować znaczenie niepodległości, przedstawiać różne przejawy patriotyzmu oraz objąć swym zakresem tzw. pogranicza oraz małe ojczyzny (m.in. cechy charakterystyczne dla danego regionu) w ramach jednej zbiorowości i jednego organizmu państwowego.

5. Każdy z utworów powinien zawierać treści podane w sposób zrozumiały dla dziecka w wieku wczesnoszkolnym. Zasób pojęciowy powinien nawiązywać do zjawisk znanych i bliskich dzieciom. Jednocześnie oczekuje się, że tekst będzie napisany staranną i nieinfantylną polszczyzną. Jak wynika z wieku wskazanej grupy odbiorców, książki będą przeznaczone do samodzielnego czytania przez dzieci starsze i do czytania przez opiekunów dzieciom młodszym.
6. Każdy z utworów powinien rozwijać poczucie przynależności do narodu i państwa polskiego oraz pozytywny związek emocjonalny z Ojczyzną dużą i małą. Powinien nieść treści zgodne z obiektywną prawdą historyczną i wskazywać na rolę muzeum historycznego.